

Број/Број: 03/1-50-14-7-19/13
Сарајево/Sarajevo, 31. 1. 2013.

**PREDMET: Informacija o posjeti članova Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost
BiH Komandi brigade taktičke podrške u Rajlovcu, 29.11.2012.**

Članovi Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: ZK) posjetili su, 29.11.2012., Komandu Brigade taktičke podrške OSBiH (u daljnjem tekstu: Brigada), lociranu u Rajlovcu.

Povod za radnu posjetu je Informacija parlamentarnog vojnog povjerenika BiH o nenajavljenoj posjeti Brigadi, koja je upućena Ministarstvu odbrane BiH i Zajedničkom štabu OSBiH u septembru, odnosno Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost BiH u oktobru 2012. godine, u kojoj su članovi ZK informirani o stanju u Brigadi te gdje su konstatirani brojni problemi koje je potrebno rješavati uz pomoć nadležnih institucija i pretpostavljenih komandi.

U delegaciji ZK bili su: Dušanka Majkić, predsjedavajuća, Nermina Zaimović-Uzunović, Mehmed Bradarić, Krunoslav Vrdoljak i Beriz Belkić, članovi ZK, Ljiljana Milićević, sekretar, Željko Grubešić, stručni savjetnik, i Jovica Katić, stručni saradnik, te Boško Šiljegović, parlamentarni vojni povjerenik BiH.

Sastanku s članovima ZK u Komandi Brigade prisustvovali su general-majori Rizvo Pleh i Anto Jeleč, zamjenici načelnika ZŠOSBiH, brigadni generali Sakib Forić i Mirko Trpšić, zamjenici komandanta Operativne komande OSBiH, brigadni general Husein Tursunović, generalni inspektor MOBiH, te brigadir Esad Šejtanić, komandant Brigade s užim dijelom komande i komandantima neposredno potčinjenih jedinica.

U uvodnom obraćanju Dušanke Majkić, predsjedavajuće ZK, istaknut je cilj radne posjete i hronologija događanja koja govori o detaljima vezanim za pripremu posjete.

Između ostalog naglasila je sljedeće:

-Da je parlamentarni vojni povjerenik BiH Boško Šiljegović nenajavljeno posjetio Brigadu 18.9.2012. i tom prilikom konstatirao niz problema koji direktno utiču na stanje ljudskih prava pripadnika OSBiH te govore o nizu problema koje je potrebno rješavati.

Sa svojim zapažanjima povjerenik je upoznao Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab OSBiH te Zajedničku komisiju za odbranu i sigurnost BiH. Prošlo je više od dva mjeseca kako je informacija poslana na adrese navedenih institucija.

Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH je na 17. sjednici, održanoj 31. 10. 2012., upoznata s informacijom. Obavila je raspravu i jednoglasno je odlučeno da je neophodno na licu mjesta upoznati se sa stanjem u Brigadi.

Informacija parlamentarnog vojnog povjerenika je po svom sadržaju i navodima alarmantna i ukazuje na niz problema koji se gomilaju već duži period. Očito je da pretpostavljene komande sporo rješavaju probleme s kojim ih je Komanda Brigade upoznala u nekoliko navrata. Ono što posebno zabrinjava je pokazana nespremnost da se riješe problemi.

Nezamislivo je da se ovako dugo čeka na rješavanje problema koji su više subjektivne prirode ili isključivo subjektivne prirode i mogu se karakterizirati kao pitanje vojničke časti i ponosa. Iako su na 17. sjednici Zajedničke komisije najviše rangirani generali Zajedničkog štaba i Operativne komande OSBiH željeli krivicu prebaciti na Ministarstvo odbrane BiH, što može dijelom i biti razlog ovakvog stanja, to ih ne može amnestirati.

Zabrinjavajuće je i to što su čelnici Zajedničkog štaba i Operativne komande pokušali negirati i relativizirati neke navode iz informacije parlamentarnog vojnog povjerenika.

U međuvremenu, načelnik Zajedničkog štaba general-pukovnik Miladin Milojević uputio je odgovor povjereniku u kojem tereti Ministarstvo odbrane BiH za brojne propuste. Uglavnom se radi o problemima nabavki iz nadležnosti Sektora logistike i nabavke MOBiH.

Članovi ZK obavili su posjetu Brigadi isključivo da se uvjere u pravo stanje, stanje činjenica i da nakon toga preduzmu mjere u skladu sa zakonima koji tretiraju oblast odbrane.

Posjeta Brigadi nije prvi pokušaj da se pomogne Ministarstvu odbrane i Zajedničkom štabu. Naime, tokom marta 2012. članovi ZK posjetili su novi menadžment Ministarstva odbrane BiH i od njih su tražili da urade Akcioni plan u kojem su istaknuti problemi i dinamika njihovog rješavanja.

Delegacija ZK naglasila je da na ovome neće stati i da će do kraja ići u opredjeljenju da BiH treba imati obučene, opremljene i dobro snabdjevene Oružane snage.

Brigadir Esad Šejtanić održao je brifing u kojem je naglasio misiju, strukturu, razmještaj, težišne aktivnosti i problem s kojim se suočava Brigada u izvršavanju svakodnevnih zadataka. Brifing brigadira Šejtanića sadržavao je elemente koji su se naročito ticali općih podataka o Brigadi, realiziranih aktivnosti tokom 2012., ometača u funkcioniranju Brigade, preduzetih mjera i prijedloga za njihovo eliminiranje, te težišnih zadataka Brigade do kraja 2012. i početka 2013.

Brigada je tokom kalendarske 2012. godine bila angažirana na sljedećem:

- U februaru 2012.godine, u područjima koja su bila ugrožena snježnim padavinama, sve jedinice brTP pružile su pomoć civilnom stanovništvu na raščišćavanju snijega na

objektima infrastrukture Kantona Sarajevo, Istočnog Sarajevo, Livanjskog kantona, Grada Mostara, općina Pale i Čapljina. Na realizaciji ovih aktivnosti angažirano je: 15 inženjerskih mašina, 10 teretnih motornih vozila (u daljnjem tekstu: m/v) i 610 vojnih lica (u daljnjem tekstu: v/l). Tokom navedene aktivnosti utrošeno je oko 5000 litara pogonskog goriva (u daljnjem tekstu: p/g),

- Obuka personala s mobilnim timovima EUFOR-a iz Austrije, Poljske, Turske, Grčke, Njemačke i SAD-a s ciljem dostizanja propisanih standarda interoperabilnosti,
- Obuka i upućivanje instruktora vojne policije (u daljnjem tekstu: VP) za misiju ISAF u Islamsku Republiku Afganistan,
- Obuka i priprema jedinice VP za upućivanje u misiju ISAF u Islamsku Republiku Afganistan s vojskom SAD-a početkom 2013. godine,
- Sanacija lokalnih makadamskih puteva u općinama Derвента, Čajniče i Srebrenica gdje je sanirano oko 30 km makadamskog puta i probijeno oko 3 km novog puta;
- Rekonstrukcija mosta "Bejli" na rijeci Lukavica općina Doboј;
- Izgradnja vodovodnog sistema u općini Bosanska Krupa, u saradnji s Općinom Bosanska Krupa i Ambasadom SAD-a u Sarajevu (radovi u toku);
- Sanacija deponije otpadnog materijala u općini Tomislavgrad;
- Održavanje ustupljenih mostnih konstrukcija u općinama Laktaši i Čapljina. Na realizaciji ovih aktivnosti angažirano je: 23 inženjerske mašine, 17 teretnih m/v i 55 v/l. Tokom navedene aktivnosti utrošeno je oko 89.000 litara p/g, od čega su OSBiH osigurale 60.000 litara p/g za izgradnju vodovodnog sistema u općini Bosanska Krupa.

Govoreći o ometačima u funkcioniranju Brigade, preduzetim mjerama i prijedlozima za njihovo eliminiranje, ometače je podijelio u pet kategorija:

1. Ometači u oblasti personala, gdje je posebno naveo:

- upražnjena formacijska mjesta u Brigadi (pregled po nacionalnoj strukturi), već duže od dvije godine
- planirani otpust personala na dan 1.3.2013.(zbog godina starosti)
- upražnjena mjesta ključnog personala poslije planiranog otpusta
- angažiranje profesionalnih vojnih lica (u daljnjem tekstu: PVL) na dužnostima van brigade
- penzioniranje i unapređenje PVL

2. Ometači u oblasti obavještajno – sigurnosnih poslova, i to:

- sporost u dobivanju sigurnosnih dozvola
- problem tehničke zaštite objekata

- nepostojanje pravilnika o radu vojnih obavještajno-sigurnosnih organa i jedinica Ministarstva odbrane (u daljnjem tekstu: MO) i Oružanih snaga (u daljnjem tekstu: OSBiH) i konkretnog definiranja načina funkcioniranja segmenta kontraobavještajnih poslova.

3. Ometači u izvođenju operacija humanitarnog deminiranja, gdje je posebno naglasio sljedeće:

- * Zimska kampanja humanitarnog deminiranja prema godišnjem planu protuminskih akcija (u daljnjem tekstu: GP PMA) za 2012.godinu trebalo je da počne 9.1.2012. Kampanja nije počela zbog nedostatka zaštitne opreme. Postojećoj opremi istekao je rok upotrebe.
- * Ljetnja kampanja humanitarnog deminiranja GP PMA za 2012.godinu planirana je da počne sa 3.3.2012. Kampanja nije počela zbog nedostatka zaštitne opreme koja je uzrokovala da OSBiH nisu dobile akreditaciju za izvođenje operacija humanitarnog deminiranja.
- * Operacije humanitarnog deminiranja u Ljetnoj kampanji deminiranja počele su 7.5.2012. na osnovu dogovora Operativne komande OSBiH (u daljnjem tekstu: OK) (Odjeljenje za deminiranje i uništavanje NUS-a) i NPA (Norveška narodna pomoć).
- * Nedostatak pogonskog goriva (Odobrenim GP PMA za 2012.godinu planirano je da se utroši 420.190 litara D-2, naknadno je odobreno je 175.420 litara D-2 a do sada je isporučeno 105.060 litara D-2).
- * Neblagovremeno obezbjeđenje ljekarskih pregleda u javnim zdravstvenim ustanovama (u daljnjem tekstu: JZU) s kojima je potpisan ugovor o pružanju ljekarskih usluga (ljekarski pregledi).
- * Loše održavanje sistema za mehaničku pripremu zemljišta (održavanje i servisiranje se vrši u Remontnom zavodu (u daljnjem tekstu: RZ) Tuzla i RZ Bratunac), a pokazatelj je da iste od planiranih 600 dana koje su trebale raditi 4 mašine nisu radile 453 dana ili 75,5 % planiranog angažiranja ili po mašini 113,3 dana a radilo se 147 dana ili 24,5 % odnosno 36,74 dana po mašini, loše održavanje m/v, motornih testera i trimera (25 ih se već preko tri godine nalazi na servisiranju i vrlo često personal ove jedinice upotrebljava vlastita sredstva da bi se moglo normalno raditi na otvorenim deminerskim radilištima), a koja se ogleda kroz sporu nabavku rezervnih dijelova i njihovu ugradnju.
- * Zaštitna oprema koju nabavilo MOBiH, za koju je Centar za uklanjanje mina u BiH dao dozvolu za korištenje, još nije data na upotrebu Deminerskom bataljonu, iz razloga što je Generalni inspektorat zabranio njegovu upotrebu do daljnjeg.
- * Hrana za pse za otkrivanje eksploziva ne zadovoljava kaloričnu vrijedost, te oni nisu uhranjeni prema propisanim standardima.
- * Spora nabavka i znavljanje baterijskih uložaka za metal-detektore (vrlo često je upitan njihov kvalitet), markirnog materijala i reznog alata.

4. Ometači u realizaciji godišnjeg plana obuke (u daljnjem tekstu: GPO)

- * Nepopunjenost jedinice personalom
- * Nedostatak lične i kolektivne opreme
- * Nedostatak pogonskog goriva i vježbovnih sredstava za realizaciju obuke koja zahtijeva korištenje m/v i vježbovnih sredstava (manevarska municija, adekvatna bojeva municija, simulatori itd.)

- * Sredstva i oprema, posebno sredstva i oprema ABHO, koji se trenutno nalaze u jedinici zastarjeli su i nekompletni, sa isteklim resursima upotrebe i rokovima baždarenja (nigdje se više ta oprema ne koristi i može se vidjeti samo kao muzejski eksponat) što otežava realizaciju praktičnog dijela obuke. Napravljena je specifikacija za nabavku koja bi dugoročno riješila ovaj problem OSBiH, a posredno i države BiH.
- * **Nemogućnost realizacije zahtjeva popravke tenkova i oklopnih transportera za potpuno osposobljavanje za potrebe obuke.**

5. Ometači u logističkoj podršci misija jedinica, s posebnim osvrtom na:

5.a Snabdijevanje, i to:

- * Snabdijevanje materijalnim sredstvima klase I. (hrana i voda) značajno je narušeno i u jednom momentu bilo je prekinuto što je uzrokovalo privremeno napuštanje dva radiorelejna čvorišta (u daljnjem tekstu: RRČ) - Kmur i Leotar, u trajanju od jednog dana, da bi ono bilo riješeno lanč-paketima koje je donirao Odjel za odbrambenu saradnju Ambasade SAD-a u Sarajevu, te ne zadovoljava potrebe Brigade u skladu s Pravilnikom o ishrani OSBiH,
- * Tokom godine nisu imali problema s obezbjeđenjem klase V. (municije i miñsko-eksplozivnih sredstava) osim nedostatka pištoljske municije 9x19mm za obuku deklariranih jedinica i bataljona VP i nisu u mogućnosti izvršiti planirana gađanja sa sredstvima koja duži personal na formacijska mjesta, a to se posebno odnosi na jedinicu koja se upućuje u misiju ISAF,
- * Problemi s nedostatkom klase VI. (kancelarijski materijal) trenutno su normalizirali. Nemaju higijenskog potrošnog materijala, jer je posljednja značajnija popuna bila prije više od godinu dana (u julu 2011.). Nedavna popuna zadovoljava tek 5% mjesečnih potreba jedinice za normalno funkcioniranje, pa higijenski potrošni materijal nabavljaju iz blagajničkog maksimuma kako bi zadovoljili minimalne higijenske uslove za život i rad personala,
- * Logorske opreme (šatori, kreveti, ćebad, peći, podmetači) nema dovoljno, a ono što imaju je staro, pocijepano, polomljeno i nekompletno, te ona treba u hitnoj proceduri biti rashodovana.
- * Nije određen borbeni komplet za naoružanje zaduženo u Brigadi niti su isti ešalonirani a kada će biti nemaju informacije.
- * Nepostoje dovoljne količine suhog dnevnog obroka na zalihama koji bi se upotrijebio za ishranu u kriznim situacijama kao i za vrijeme vježbovnih i aktivnosti pri radovima na terenu.

5.b Održavanje

Spora i komplicirana procedura realizacije zahtjeva za održavanjem (mada je postojeći logistički koncept vrlo fleksibilan i prihvatljiv ali se ne primjenjuje) ima za posljedicu nizak nivo operativnosti materijalnih sredstava, a posebno motornih vozila, što vrlo često dovodi u pitanje normalno izvršavanje zadataka Brigade. Uz to i održavanje infrastrukture koju koristi Brigada je također na izuzetno niskom nivou što ima za posljedicu ubrzano propadanje objekata i lokacija u cjelini.

* Po materijalnoj formaciji (MF), Brigadi pripada 658 raznih vozila (putničkih, teretnih, terenskih, inžinjerskih, deminerskih, borbenih), a ima 461 na stanju (nedostaje 197), od toga je operativno 208 ili 45,11%). Posebno je karakterističan bVP kojeg po MF sljeduje 61 razno m/v. Na upotrebu mu je dodijeljeno 31 razno m/v a samo

ih je 9 operativno. I pored toga su u realizaciji redovnih i vanrednih zadataka prešla oko 205.000 km do 1.11. 2012.bez kršenja propisanih procedura u saobraćaju.

5.c. Transport

* Transport u brTP u cijelosti funkcioniра na osnovu propisa, instrukcija, smjernica koje reguliraju ovu oblast u OSBiH. Ometači koji negativno utiču na funkcioniranje transporta proističu iz:

- nedovoljne popunjenosti transportnim sredstvima,
- nedovoljne i neadekvatne personalne popune,
- velikog procenta neoperativnosti m/v, prouzrokovanog lošim održavanjem i nepopunjenosti m/v osnovnom opremom,
- nedostatka p/g i maziva.

* Prosječna starost svih m/v na zaduženju je 23 godine, a većina motornih vozila je bez adekvatne i redovne popune s potrošnim materijalom (gume, akumulatori, sijalice, itd.)

* Nisu riješene ugostiteljsko-trgovačke usluge na lokacijama jedinica brTP, pa je personal prinuđen da u zakonom propisanom vremenu za odmor od 30 min. napušta vojno-kontrolirano područje, odlazi po ugostiteljskim i trgovačkim objektima u blizini što stvara vrlo lošu sliku o organizaciji i funkcioniranju OSBiH u cjelini

* Zadaci iz domena protupožarne zaštite (PPZ) i zaštite na radu (ZNR) realiziraju se u skladu s realnim mogućnostima, s napomenom da je potrebno servisirati PPAiO, jer su im istekli atesti 2011.godine.

5.d. Ometači u oblasti informatičko- telekomunikacionih sistema

- Kompletan sistem veze OSBiH oslonjen je na Stacionarni sistem komunikacija (radio-relejna čvorišta i stacionarni centri veze),
- Svako pomjeranje jedinica zahtijeva i pokretni sistem koji treba da obezbijedi sistem veza,
- Trenutno u OSBiH ne postoji pokretni sistem iako je misija bataljona veze brTP da formira pokretne centre veze (PkCV) za potrebe MOBiH, ZŠBiH, OKOSBiH i KPOSBiH, zbog nedostatka MS od kojih bi oni bili formirani.

Težišni zadaci brTP do kraja 2012. i početkom 2013.godine

- Razvoj i primjena sistema obuke jedinica deklariranih za vođene mirovne operacije (PSO) NATO-a u skladu sa zahtjevima NATO-a;
- Priprema i upućivanje voda VP (26 PVL) u ISAF misiju u IR Afganistan pod komandom Vojske SAD-a početkom 2013.godine;
- Realizacija planirane obuke i kurseva po GPO 2012.godinu do kraja godine;
- Učešće brTP u ispunjavanju međunarodnih obaveza i realizacija aktivnosti u okviru članstva OSBiH u PfP/NATO:
  - primjena PARP procjene i dostizanje partnerskih ciljeva,

- primjena IPPBiH za 2012. godinu;
- Pružanje pomoći civilnim strukturama u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća u saradnja s organima civilne zaštite FBiH, RS-a, Brčko Distrikta BiH i Ministarstva sigurnosti BiH a u skladu s naređenjima pretpostavljene komande i usvojenih SOP-ova za takve situacije;
- Realizacija humanitarnog deminiranja na osnovu Plana PMA za 2012.godinu;
- Realizacija Plana zimske službe za 2012. i 2013.godinu.

Nakon izlaganja brigadira Esada Šejtanića vođena je rasprava o stanju u Brigadi i Oružanim snagama BiH u cjelini.

Zaključeno je da Zajednički štab OSBiH u saradnji s Komandom brigade Taktičke podrške u roku od 10 dana pripremi i putem Ureda parlamentarnog vojnog povjerenika BiH dostavi Zajedničkoj komisiji prijedloge za rješavanje aktualnih problema, nakon čega će Zajednička komisija pripremiti prijedlog zaključaka o kojima će se obaviti rasprava u domovima PSBiH. Zajednički štab OSBiH obavezan je dostaviti informaciju i prijedlog mjera o: stanju personala, unapređenju profesionalnih vojnih lica, organizaciji ishrane, problemima u servisiranju opreme, problemima u aktivnostima humanitarnog deminiranja, stanju u bataljonu vojne policije, korespondenciji između jedinica i komandi, te mogućim uzrocima nastanka vanrednih događaja.

Predsjedavajuća
Zajedničke komisije

Dušanka Majkić

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a